

ছাত্র-ছাত্রীৰ শিকনৰ ফলাফল সম্বন্ধে অভিভাৱক আৰু

সমাজৰ ব্যক্তিসকলৰ বাবে প্ৰচাৰ পত্ৰিকা

অষ্টম শ্ৰেণী

- পৃথিৱীৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ কৃষিৰ প্ৰকাৰ আৰু বিকাশৰ পাৰস্পৰিক সম্বন্ধ নিৰ্ণয় কৰিব পাৰিব।
- দণ্ডচিত্ৰৰ সহায়ত পৃথিৱীৰ বিভিন্ন দেশৰ লগতে ভাৰত আৰু ইয়াৰ ৰাজ্যসমূহৰ জনসংখ্যা দেখুৱাব পাৰিব। বিভিন্ন উৎসৰ সহায়ত প্ৰাচীন, মধ্য আৰু আধুনিক যুগৰ মাজৰ পাৰ্থক্য ঠাৱৰ কৰিব পাৰিব; ভাৰত উপ মহাদেশৰ বিভিন্ন অঞ্চলসমূহৰ নামকৰণ আৰু ইয়াৰ সামূহিক বিকাশৰ বিষয়ে জানিব পাৰিব।
- বৃটিছ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানী কেনেকৈ এক বৃহৎ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী শক্তি হিচাপে পৰিগণিত হৈছিল, সেই বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰিব পাৰিব।
- ভাৰতৰ বিভিন্ন অঞ্চলত ঔপনিৱেশিক ভূমি নীতিয়ে পৃথকভাৱে পেলোৱা প্ৰভাৱৰ বিষয়ে জানিব পাৰিব। উদাহৰণস্বৰূপে 'নীল বিপ্লৱ'।
- ১৯ শতিকাৰ জনজাতীয় সমাজৰ ভিন ভিন প্ৰকাৰৰ বিষয়ে অৱগত হোৱাৰ লগতে পৰিৱেশৰ লগত তেওঁলোকৰ সম্বন্ধৰ বিষয়ে জ্ঞান লাভ কৰিব।
- জনজাতীয় সম্প্ৰদায়সমূহৰ বাবে ঠাৱৰ কৰা ঔপনিৱেশিক প্ৰশাসনীয় নীতি সম্পৰ্কে অৱগত হ'ব।
- ১৮৫৭ চনৰ চিপাহী বিদ্ৰোহৰ মূল কাৰণ, বিদ্ৰোহৰ প্ৰকৃতি, বিস্তাৰ আৰু তাৰ পৰা লাভ কৰা অভিজ্ঞতাৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰিব পাৰিব।
- ঔপনিৱেশিক ভাৰতবৰ্ষত উপলব্ধ পুৰণি নগৰ কেন্দ্ৰ আৰু হস্ত শিল্প উদ্যোগসমূহৰ ক্ৰমশঃ অৱনতি আৰু নতুন নগৰ কেন্দ্ৰ আৰু উদ্যোগৰ প্ৰসাৰৰ কাৰণ বিশ্লেষণ কৰিব পাৰিব।
- ভাৰতবৰ্ষৰ নতুন শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ আনুষ্ঠানিকতাকৰণ সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰিব পাৰিব।
- জাতি, বৰ্ণ, মহিলা, বিধবা-বিবাহ, বাল্য বিবাহ সমাজ সংস্কাৰ আদিৰ লগত জড়িত বিষয়সমূহ আৰু এই সন্দৰ্ভত ঔপনিৱেশিক প্ৰশাসনৰ নীতি সম্পৰ্কে অৱগত হ'ব।
- আধুনিক যুগৰ শিল্প কলাৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা উল্লেখযোগ্য বিকাশ সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰিব পাৰিব।
- ১৮৭০ চনৰ পৰা স্বাধীনতাৰ সময়লৈকে ভাৰতবৰ্ষৰ জাতীয় আন্দোলনৰ বিভিন্ন পৰ্যায়সমূহ বৰ্ণনা কৰিব পাৰিব।
- ৰাষ্ট্ৰ নিৰ্মাণ প্ৰক্ৰিয়াৰ উল্লেখযোগ্য বিকাশৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰিব পাৰিব।
- ভাৰতীয় সংবিধানৰ আধাৰত নিজ নিজ অঞ্চলৰ সামাজিক আৰু ৰাজনৈতিক বিষয়সমূহ ব্যাখ্যা কৰাৰ লগতে উপযুক্ত উদাহৰণেৰে মৌলিক অধিকাৰ আৰু মৌলিক কৰ্তব্যসমূহৰ বিষয়ে মতামত দিব পাৰিব।
- কোনো বিশেষ পৰিস্থিতিত কাৰোবাৰ নিৰাপত্তা, উন্নতি সাধন অথবা অধিকাৰ উলংঘনৰ ক্ষেত্ৰত মৌলিক অধিকাৰ প্ৰদত্ত জ্ঞান প্ৰয়োগ কৰিব পাৰিব। (উদাহৰণস্বৰূপে শিশুৰ অধিকাৰ)।
- ৰাজ্য চৰকাৰ আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলৰ চৰকাৰৰ মাজৰ পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰিব পাৰিব।
- লোকসভা নিৰ্বাচনৰ প্ৰক্ৰিয়া সম্পৰ্কে বৰ্ণনা কৰিব পাৰিব।
- ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলৰ লোকসভা সমষ্টিৰ মানচিত্ৰৰ পৰা নিজ নিজ সমষ্টি চিনাক্ত কৰাৰ লগতে সেই সমষ্টিৰ প্ৰতিনিধি জনৰ নাম জানিব।
- আইন প্ৰণয়ন প্ৰক্ৰিয়াৰ বিষয়ে জানিব পাৰিব। উদাহৰণস্বৰূপে শিশুৰ শিক্ষাৰ অধিকাৰ, তথ্য জনাৰ অধিকাৰ, পাৰিবাৰিক হিংসা নিবাৰক আইন আদি।
- উল্লেখযোগ্য উদাহৰণসহ ভাৰতীয় ন্যায়িক ব্যৱস্থাৰ সমূহ কাৰ্যকলাপ বৰ্ণনা কৰিব পাৰিব।
- প্ৰাথমিক তথ্যৰ প্ৰতিবেদন কেনেকৈ দাখিল কৰে তাৰ বিষয়ে জানিব পাৰিব।
- পিছপৰা শ্ৰেণীৰ লোকসকলে সন্মুখীন হোৱা অনগ্রসৰতাৰ কাৰণ আৰু পৰিণাম সন্দৰ্ভত অৱগত হ'ব।
- বিভিন্ন ধৰণৰ সুবিধাসমূহ যেনে পানী, অনাময় ব্যৱস্থা, ৰাস্তা-ঘাট, বিজুলী আদি জনসাধাৰণক প্ৰদান কৰাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ ভূমিকা আৰু সেইসমূহৰ উপলব্ধতাক চিনাক্ত কৰিব পাৰিব আৰু বুজিব পাৰিব।
- অৰ্থনৈতিক কাম-কাজসমূহ নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰিব পাৰিব।

সংস্কৰণ লখন

প্ৰাথমিক শিক্ষা বিভাগ, অসম চৰকাৰ

বিভাগ ৫ পূৰণসূত্ৰ

এন এছ এছ আৰ এছ
NCERT

শিক্ষাৰ অধিকাৰ

সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৰে পঢ়ো, সকলোৰে আগবাঢ়ো

অসমীয়া

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে—

- অনাতাঁৰ ভাষণ, নাটকৰ সংলাপ, ভাঙনাৰ বচন, চলন্ত বিৱৰণী, বিজ্ঞাপন, বা-বাতৰি, ঘোষণা, কথোপকথন, প্ৰতিবেদন আদি শুনি বুজিব পাৰিব।
- জনা বা শুনা কোনো কাহিনী, গল্প, সাধু, কবিতা(আবৃত্তি) আদি শুনি বুজি সজাই-পৰাই ক্ৰম বন্ধা কৰি ক'ব আৰু আবৃত্তি কৰিব পাৰিব।
- কুইজ, আকস্মিক বক্তৃতা, তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰিব আৰু কথন শৈলীৰ বিকাশ হ'ব।
- মান্য ভাষাত প্ৰকাশিত বিভিন্ন পঠন আহিলা, যেনে- বাতৰি, কাহিনী, কুইজৰ কিতাপ, ইণ্টাৰনেটৰ তথ্য, ছপা সামগ্ৰী আদি পঢ়ি বুজি পাব আৰু নিজৰ মন্তব্য, সিদ্ধান্ত, সাৰাংশ আদি মৌখিক/সাংকেতিক/লিখিতভাৱে প্ৰকাশ কৰিব পাৰিব।
- পুথিভঁৰালৰ ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে জানিব। নীৰৱ পঠনৰ বিষয়ে জানিব। কিছুমান পাঠ ওপৰে ওপৰে (খৰকৈ) পঢ়ি তাৰ বিষয়বস্তুৰ সম্পৰ্কে ক'ব পাৰিব।
- বৈদ্যুতিন মাধ্যম (ৰেডিঅ', দূৰদৰ্শন আদি)ত প্ৰচাৰিত বক্তৃতা, ভাষণ, চলন্ত বিৱৰণী, কথোপকথন, বাতৰি চাই শুনি বুজিব পাৰিব।
- বিভিন্ন স্থানীয় সামাজিক, প্ৰাকৃতিক ঘটনা পৰ্যবেক্ষণ কৰি নিজে সজাই-পৰাই লিখিব পাৰিব।
- বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ তথ্যভিত্তিক পাঠ পঢ়িবলৈ শিকিব।
- বিদ্যালয় আৰু বিভিন্ন স্থান, যেনে— ৰে'লষ্টেচন, বজাৰ, বিমান-বন্দৰ, চিনেমা হল আদিত লিখিতভাৱে থকা বিভিন্ন নিৰ্দেশনা পঢ়ি আৰু ঘোষণাবোৰ শুনি পালন কৰিব পাৰিব।
- প্ৰাতঃসভাত চমুকৈ প্ৰস্তুত কৰা বক্তব্য ডাঙৰকৈ ক'ব পাৰিব।
- সাঁথৰ, ফকৰা যোজনা, প্ৰবচন, নীতি কথা আদি পঢ়ি বুজি লিখিব আৰু এইবোৰ বাস্তৱ জীৱনত প্ৰয়োগ কৰিব পাৰিব।
- পাঠ্যপুথি আৰু পাঠ্যপুথি বহিৰ্ভূত সামগ্ৰী মান্য ভাষাত/ব্ৰেইল পদ্ধতিত পঢ়িব পাৰিব।
- পাঠ পঢ়োতে পোৱা কঠিন শব্দৰ অৰ্থ সুনিশ্চিত কৰিবলৈ অভিধান চাব পাৰিব।
- আবিষ্কাৰমূলক কাহিনী, বৈজ্ঞানিক ঘটনা, পৰীৰ সাধু, হাস্যৰসাত্মক পাঠ পঢ়িব আৰু বিস্তৃত পঠনৰ বাবে আত্মজীৱনী, বৰ্ণনাত্মক পুথি আদি পঢ়িব পাৰিব।
- বিভিন্ন প্ৰসংগত আনে কোৱা কথা শুনি নিজা ভাবে প্ৰকাশ কৰিব পাৰিব, উদাহৰণস্বৰূপে - বিদ্যালয় সপ্তাহৰ কাৰ্য বিৱৰণী প্ৰস্তুত কৰিব পাৰিব।
- চিঠি-পত্ৰ, আবেদন, নিমন্ত্ৰণী পত্ৰ আদি লিখিব পাৰিব।
- ক্ষেত্ৰভ্ৰমণ কৰি সেই সম্পৰ্কে ক'ব আৰু লিখিব পাৰিব।
- ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কল্পনাশক্তি আৰু সৃজনীশীল প্ৰতিভাৰ বিকাশৰ বাবে বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত পোৱা অভিজ্ঞতা নিজাববীয়াকৈ লিখিব পাৰিব।
- পাণ্ডুলিপি লিখিব পাৰিব।
- তথ্যভিত্তিক লিখনৰ কৌশল আয়ত্ত কৰিব পাৰিব।

- বন্ধু, পৰিয়াল আৰু বিভিন্ন জীৱিকাৰ লগত জড়িত ব্যক্তি (যেনে - দোকানী, বেপাৰী, সোণাৰি, কমাৰ) ৰ লগত মান্য ভাষাত কথোপকথন কৰিব পাৰিব।
- বিভিন্ন জাননী, ফলক, বাতৰি-কাকত, প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা আদি ছপা আৰু 'অনলাইন' সামগ্ৰীৰ পৰা তথ্য আহৰণ কৰিব পাৰিব।
- প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ প্ৰশমনৰ বিভিন্ন ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে পঢ়ি, জানি, বুজি বাস্তৱত প্ৰয়োগ কৰিব পাৰিব।
- ক্ৰিয়া-কলাপৰ ভিত্তিত ব্যৱহাৰিক ব্যাকৰণৰ জ্ঞান আহৰণ কৰি বাস্তৱ জীৱনত প্ৰয়োগ কৰিব পাৰিব।

ENGLISH

The learner –

- responds to instructions and announcements in school and public places viz. railway station, market, airport, cinema hall and act accordingly
- introduces guests in English, interviews people by asking questions based on the work they do
- engages in conversations in English with people from different professions such as bank staff, railway staff, etc, using appropriate vocabulary
- uses formulaic/polite expressions to communicate such as 'May I borrow your book?', 'I would like to differ', etc.
- speaks short prepared speech in morning assembly
- speaks about objects/events in the class/school environment and outside surroundings
- participates in grammar games and kinaesthetic activities for language learning
- reads excerpts, dialogues, poems, commentaries of sports and games speeches, news, debates on T.V., Radio and expresses opinions about them
- asks questions in different contexts and situations (e.g. based on the text/beyond the text/out of curiosity/while engaging in conversation using appropriate vocabulary and accurate sentences)
- participates in different events such as role play, poetry recitation, skit, drama, debate, speech, elocution, declamation, quiz, etc., organized by school and other such organizations

हिंदी

- narrates stories(real or imaginary) and real life experiences in English
- interprets quotations, sayings and proverbs
- reads textual/non-textual materials in English/ Braille with comprehension
- identifies details, characters, main idea and sequence of ideas and events while reading
- reads, compares, contrasts, thinks critically and relates ideas to life
- infers the meaning of unfamiliar words by reading them in context
- reads a variety of texts for pleasure e.g. adventure stories and science fiction, fairy tales, also non fiction articles, narratives, travelogues, biographies, etc.(extensive reading)
- refers dictionary, thesaurus and encyclopedia as reference books for meaning and spelling while reading and writing
- prepares a write up after seeking information in print/online, notice board, newspaper, etc.
- communicates accurately using appropriate grammatical forms (e. g., clauses, comparison of adjectives, time and tense, active passive voice, reported speech, etc.)
- writes a coherent and meaningful paragraph through the process of drafting, revising, editing and finalizing
- writes short paragraphs coherently in English/Braille with a proper beginning, middle and end with appropriate punctuation marks
- writes answers to textual/non-textual questions after comprehension/inference; draws character sketch, attempts extrapolative writing
- writes e-mail, messages, notice, formal letters, descriptions/narratives, personal diary, report, short personal/biographical experiences etc.
- develops a skit (dialogues from a story) and story from dialogues
- visits a language laboratory
- writes a Book Review

- सुनी सामग्री (कहानी, कविता आदि) के बारे में बातचीत कर पायेंगे, अपनी राय दे पायेंगे, प्रश्न भी पूछ पायेंगे।
- भिन्न-भिन्न व्यक्तियों की विशिष्ट कथन शैलियों को सुनकर समझ सकेंगे।
- सामूहिक आलोचना आदि में हिन्दी का यथासंभव शुद्धता से प्रयोग कर पायेंगे।
- चित्र के सूक्ष्म और प्रत्यक्ष पहलुओं पर बारीक अवलोकन कर पायेंगे।
- अपने परिवेश में मौजूद लोककथाओं और लोकगीतों के बारे में चर्चा करेंगे और उनकी सराहना कर सकेंगे।
- विभिन्न पठन सामग्रियों में प्रयुक्त शब्दों, मुहावरों, लोकोक्तियों के अर्थ समझते हुए उनकी सराहना कर सकेंगे।
- कहानी, कविता आदि पढ़कर लेखन के विविध तरीकों और शैलियों को पहचानेंगे, जैसे : वर्णनात्मक, भावात्मक, प्रकृति चित्रण आदि।
- स्कूल के बाहर और स्कूल के भीतर (पुस्तकालय और पुस्तक कोना) अपनी पसंद की किताबों को स्वयं चुनकर पढ़ने का प्रयास करेंगे।
- अपने देश की सांस्कृतिक परम्परा के प्रति आग्रह तथा आदर की भावना जागृत करेंगे।
- देशप्रेम बढ़ाने के साथ-साथ अपने देश की रक्षा तथा उसकी सांस्कृतिक परम्परा के प्रति जागरुक करने के अतिरिक्त दूसरों के प्रति सहृदय बनाने में सहायता प्राप्त करेंगे।
- शब्दकोश का उपयोग करने में समर्थ होंगे।
- हिन्दी वर्णों को शुद्ध प्रक्रिया से शुद्ध रूप में लिख सकेंगे।
- सृजनात्मक विकास के लिए कविता, कहानी आदि रचना कर पायेंगे।
- अपने परिवेश में प्राप्त वस्तुओं आदि के विषय पर अनुच्छेद लिख पायेंगे।
- किसी चित्र या दृश्य को देखने के अनुभव को अपने ढंग से मौखिक / लिखित / सांकेतिक भाषा में व्यक्त कर सकेंगे।

गणित

छात्र-छात्रीय—

- चानेकिब सहायत परिमेय संख्याब योग, वियोग, पूरण आरु हरण सन्नखीय धर्मबोब साधाबणीकरण कबिब पाबिब।
- दुटा परिमेय संख्याब माजत थका परिमेय संख्याबोब (यिमान बेछिके पाबि) उलियाबलै शिकिब।
- 2, 3, 4, 5, 6, 9 आरु 11ब विभाज्यताब नियमबोब प्रमाण कबि चाब जानिब।
- विभिन्न पद्धतिबे संख्याब वर्ग, घन, वर्गमूल आरु घन मूल निर्णय कबिबलै शिकिब।
- सूचकीय रूपत थका समस्याबोब समाधान कबिब जानिब।

- চলক ব্যৱহাৰ কৰি আৰু পাজল (puzzles)ৰ সহায়ত দৈনন্দিন জীৱনৰ সমস্যাবোৰ সমাধান কৰিবলৈ শিকিব।
- বীজগাণিতিক বাশিবোৰ পূৰণ কৰিবলৈ শিকিব। উদাহৰণস্বৰূপে, $(2x - 5)(3x^2 + 7)$ ক বিস্তাৰ (Expand) কৰিবলৈ শিকিব।
- দৈনন্দিন জীৱনৰ বিভিন্ন সমস্যা সমাধান কৰোতে বিভিন্ন বীজগাণিতিক অভেদবোৰ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ শিকিব।
- বেহাই মূল্য (discount), ভেট (Vat) আৰু চক্ৰবৃদ্ধি সূত (compound interest) আদি লাভ-লোকচান সম্বন্ধীয় সমস্যাবিলাকত শতাংশৰ ধাৰণা প্ৰয়োগ কৰিবলৈ শিকিব। উদাহৰণস্বৰূপে, যেতিয়া এটা বস্তুৰ চিহ্নিত মূল্য (marked price) আৰু প্ৰকৃত বেহাই মূল্য দিয়া থাকে তেতিয়া শতকৰা বেহাই নিৰ্ণয় কৰোতে বা এটা লেনদেনত যেতিয়া কিনাদাম আৰু লাভ দিয়া থাকে তেতিয়া শতকৰা লাভ নিৰ্ণয় কৰোতে শতাংশৰ ধাৰণা প্ৰয়োগ কৰিবলৈ পাৰিব।
- প্ৰত্যক্ষ আৰু ব্যস্ত সমানুপাতৰ সমস্যাবোৰ সমাধান কৰিব পাৰিব।
- কোণৰ ধৰ্ম ব্যৱহাৰ কৰি এটা চতুৰ্ভুজৰ কোণ সম্বন্ধীয় সমস্যাবোৰ সমাধান কৰিব পাৰিব।
- সামান্তৰিকৰ বিভিন্ন ধৰ্মবোৰ পৰীক্ষা কৰি সত্যাসত্য নিৰ্ণয় কৰিবলৈ শিকিব আৰু যুক্তিৰে সিহঁতৰ মাজৰ সম্পৰ্কবোৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰিব জানিব।
- ত্ৰিমাত্ৰিক আকৃতিবোৰ এখন সমতল পৃষ্ঠত যেনে, এখিলা কাগজ বা ব্লেকব'ৰ্ডত দেখুৱাব পাৰিব।
- চানেকিৰ সহায়ত অয়লাৰৰ সম্বন্ধ (Euler's relation) টো প্ৰমাণ কৰি চাব পাৰিব।
- কম্পাছ আৰু চিখা বা পোন কাষ ব্যৱহাৰ কৰি বিভিন্ন ধৰণৰ চতুৰ্ভুজ অংকন কৰিব জানিব।
- ট্ৰেপিজিয়াম আৰু আন বহুভুজ আকৃতিবোৰৰ কালি বৰ্গাকৃতিৰ জালি/লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰি উলিয়াব পাৰিব আৰু সূত্ৰৰ সহায়ত সত্যাসত্য নিৰূপণ কৰিব পাৰিব।
- বহুভুজৰ কালি নিৰ্ণয় কৰিব জানিব।
- আয়তীয় ঘনক আৰু চিলিণ্ডাৰ জাতীয় বস্তুৰ পৃষ্ঠভাগৰ কালি আৰু আয়তন নিৰ্ণয় কৰিব পাৰিব।
- দণ্ডচিত্ৰ আৰু পাইচিত্ৰ অংকন কৰি ব্যাখ্যা কৰিবলৈ শিকিব।
- পূৰ্বতে পোৱা তথ্য বা আগতে ঘটা ঘটনাৰ ভিত্তিত যেনে ডাইচ আৰু মুদ্ৰা বাৰে বাৰে দলিয়াই ভৱিষ্যতে হব পৰা ঘটনাৰ সম্ভাৱনাৰ ওপৰত আনুমানিক সিদ্ধান্ত ল'ব জানিব।

বিজ্ঞান

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে—

- গুণ বা ধৰ্ম, গঠন আৰু কাৰ্যৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি পদাৰ্থ আৰু জীৱ যেনে— প্ৰাকৃতিক আঁহ আৰু কৃত্ৰিম আঁহ, স্পৰ্শ বল আৰু অস্পৰ্শ বল, বিদ্যুতৰ সুপৰিবাহী আৰু কুপৰিবাহী তৰল পদাৰ্থ, উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণী কোষ, পোৱালী জন্ম দিয়া প্ৰাণী (জৰায়ুজ) আৰু কনীৰ পৰা পোৱালী জন্ম হোৱা প্ৰাণী (ডিম্বজ) এইবোৰৰ মাজত থকা পাৰ্থক্য উলিয়াব পাৰিব।
- ধৰ্ম বৈশিষ্ট্যৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি পদাৰ্থ আৰু জীৱৰ শ্ৰেণী বিভাজন কৰিব পাৰিব। যেনে— ধাতু আৰু অধাতু, খাৰিফ আৰু ৰবি শস্য, উপকাৰী আৰু অপকাৰী অণুজীৱ, যৌন আৰু অযৌন প্ৰজনন, জ্যোতিষ্ক, নিঃশেষীয় আৰু অনিঃশেষীয় প্ৰাকৃতিক সম্পদ ইত্যাদি।

- সহজ অনুসন্ধানমূলক কাৰ্য কৰি মনত উদয় হোৱা প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ বিচাৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰিব যেনে— দহনৰ বাবে কি কি অৱস্থাৰ প্ৰয়োজন? আচাৰ আৰু জাম, জেলি আদিত আমি কিয় নিমখ আৰু চেনি দিওঁ? তৰল পদাৰ্থই একে গভীৰতাত সমান চাপ প্ৰয়োগ কৰেনে?
- কাৰণসহ বিভিন্ন প্ৰক্ৰিয়া আৰু পৰিঘটনাৰ মাজত সম্পৰ্ক বিচাৰিব পাৰিব যেনে— বায়ু প্ৰদূষণৰ বাবে উৎপন্ন হোৱা ধোঁৱা মিশ্ৰিত গাঢ় কুঁৱলী; এচিড বৰষুণৰ বাবে কীৰ্তি চিহ্নবোৰৰ ক্ষতি সাধন ইত্যাদি।
- বিভিন্ন প্ৰক্ৰিয়া আৰু পৰিঘটনাৰ বৰ্ণনা কৰিব পাৰিব, যেনে— মানুহ আৰু প্ৰাণীৰ প্ৰজনন, শব্দৰ সৃষ্টি আৰু প্ৰসাৰণ, বিদ্যুৎ প্ৰবাহৰ ৰাসায়নিক প্ৰভাৱ, বহুবিষ্মৰ গঠন, শিখাৰ গঠন ইত্যাদি।
- ৰাসায়নিক বিক্ৰিয়াৰ সমীকৰণ লিখিব পাৰিব উদাহৰণ স্বৰূপে বায়ু, পানী আৰু এছিডৰ লগত ধাতু আৰু অধাতুৰ বিক্ৰিয়া।
- আপতন আৰু প্ৰতিফলন কোণৰ জোখ ল'ব পাৰিব।
- অণুজীৱ, পিয়াজৰ বাকলি, মানুহৰ গালৰ ভিতৰৰ কোষ ইত্যাদিৰ ক্লাইড প্ৰস্তুত কৰিব পাৰিব আৰু এইবোৰৰ অতি সূক্ষ্ম গঠনৰ বৰ্ণনা কৰিব পাৰিব।
- চিত্ৰ/প্ৰৱাহমান চিত্ৰ আঁকি চিহ্নিত কৰিব পাৰিব যেনে— কোষৰ গঠন, চকু, মানুহৰ প্ৰজনন অংগ, বিভিন্ন পৰীক্ষাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় আহিলা ইত্যাদি।
- পৰিৱেশত সহজতে পোৱা সামগ্ৰীৰে বিভিন্ন আৰ্হি প্ৰস্তুত কৰিব পাৰিব আৰু এইবোৰৰ কাৰ্য্যৱলী বৰ্ণনা কৰিব পাৰিব, যেনে— দোতোৰা, ইলেকট্ৰস্ক'প, অগ্নি নিৰ্বাপক যন্ত্ৰ ইত্যাদি।
- বৈজ্ঞানিক ধাৰণাসমূহ দৈনন্দিন জীৱনত প্ৰয়োগ কৰিব পাৰিব যেনে— পানী বিশুদ্ধিকৰণ, জৈৱ নমনীয় আৰু জৈৱ অনমনীয় আৱৰ্জনাৰ পৃথকীকৰণ, শস্যৰ উৎপাদন বৃদ্ধি, বিভিন্ন কাৰ্যৰ বাবে সঠিক ধাতু আৰু অধাতুৰ ব্যৱহাৰ, ঘৰ্ষণ বঢ়োৱা/কমোৱা, কেশোৰ কালৰ পৰম্পৰাগত ৰীতি-নীতি আৰু নিষিদ্ধ কাৰ্যৰ প্ৰতি প্ৰত্যাহ্বান।
- বৈজ্ঞানিক আৱিষ্কাৰৰ কাহিনীসমূহ আলোচনা কৰিব আৰু প্ৰশংসা কৰিব পাৰিব।
- পৰিৱেশ সংৰক্ষণৰ চেষ্টা কৰিব যেনে— সুবিবেচনা আৰু সূচিসূত্ৰৰে সম্পদৰ ব্যৱহাৰ, সাৰ আৰু কীটনাশক দ্ৰব্যৰ ব্যৱহাৰৰ নিয়ন্ত্ৰণ, পৰিৱেশৰ পৰা হ'ব পৰা বিপদ বা সংকটৰ সময়ত মোকাবিলা কৰিবলৈ দিহা পৰামৰ্শ প্ৰদান কৰিব পাৰিব।
- সহজলভ্য সমল ব্যৱহাৰ কৰি সৃজনীমূলক প্ৰতিভাৰ দ্বাৰা পৰিকল্পনা কৰি আৰ্হি প্ৰস্তুত কৰিব পাৰিব।
- সততা, যথার্থতা, সহযোগিতা, ভয়মুক্ত আৰু অন্ধবিশ্বাসমুক্ত মূল্যবোধসমূহ দাঙি ধৰিব পাৰিব।

সমাজ বিজ্ঞান

শিকাৰুৱে—

- কেঁচামাল, আকৃতি আৰু মালিকীস্বত্বৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ উদ্যোগৰ শ্ৰেণীবিভাজন কৰিব পাৰিব।
- নিজ নিজ অঞ্চল/ৰাজ্যত উৎপাদিত মূল খাদ্য-শস্য, খেতিৰ প্ৰকাৰ আৰু কৃষি ব্যৱস্থাৰ ব্যাখ্যা কৰিব পাৰিব।
- অসমভাৱে জনসংখ্যা বিতৰণৰ কাৰণ ব্যাখ্যাৰ বাবে পৃথিৱীৰ মানচিত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰিব।
- বনজুই, ভূমিস্থলন, উদ্যোগিক দুৰ্যোগ আৰু এইবোৰৰ ক্ৰমহাসমান ব্যৱস্থাৰ কাৰণ ব্যাখ্যা কৰিব পাৰিব।
- পৃথিৱীৰ মানচিত্ৰত কয়লা আৰু খনিজ তেলৰ বিতৰণ চিনাক্ত কৰিব পাৰিব।
- পৃথিৱীত প্ৰাকৃতিক আৰু মানৱসৃষ্ট সম্পদসমূহৰ অসম বিতৰণ বিশ্লেষণ কৰিব পাৰিব।
- সকলো অঞ্চলৰ বিকাশৰ বাবে পানী, মাটি, অৰণ্যৰ নায্য ব্যৱহাৰৰ যুক্তিযুক্ততা বিচাৰি পাব।
- কি কি কাৰকৰ বাবে কিছুমান দেশ ধান, গম, কঁপাহ, মৰাপাট আদি শস্য উৎপাদনৰ বাবে বিখ্যাত, সেই কাৰকবোৰ বিশ্লেষণ কৰিব পাৰিব আৰু পৃথিৱীৰ মানচিত্ৰত সেই ঠাইবোৰ বিচাৰি উলিয়াব পাৰিব।

